

**«А.Алиш эзләреннән» исемендәге
IV төбәкара фәнни-гамәли конференциянең
нигезләмәсе**

I. Гомуми нигезләмә

1.1. Нигезләмә «А.Алиш эзләреннән» исемендәге IV төбәкара фәнни-гамәли конференцияне үткәрүнең максатын, бурычларын, тәртибен билгели.

1.2. «А.Алиш эзләреннән» исемендәге IV төбәкара фәнни-гамәли конференция (алга таба — Конференция) «Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» Татарстан Республикасы Законын тормышка ашыру, Абдулла Алишның, каһарман шагыйрьләрнең, А.Алиш премиясе лауреатларының ижатын өйрәнү, пропагандалау, матур әдәбиятка, туган илгә мэхәббәт тәрбияләү максатында үткәрелә.

II. Конференциянең максаты һәм бурычлары

2.1. Тарих, әдәбият өлкәсендә сәләтле балаларны барлау, укучыларда фәнни-эзләнү, тикшеренү күнекмәләре формалаштыру, татар каһарман язучыларының ижатын өйрәнү һәм пропагандалау.

2.2. Конференциянең бурычлары:

- укучыларда татар халкының тарихына, әдәбиятына мэхәббәт, патриотик хисләр, милли үзәң тәрбияләү;
- хәзерге заман укучысының гомуми һәм коммуникатив культура дәрәжәсе, социаль активлыгын үстерү һәм жәмгыятьтә үз урынын табарга өйрәтү;
- укучыларда фәнни-эзләнү күнекмәләр формалаштыру;
- сәләтле балаларны ачыклау.

III. Конференцияне оештыручылар

Конференцияне оештыручылар:

- Татарстан Республикасы Мәгарифне үстерү институты;
- Татарстан Республикасының Язучылар берлеге;
- Бөтендөнья Татар Конгрессының яшьләр бүлеге;
- Казан (Идел буе) Федераль университетының филология һәм мәдәниягә багланьшлар институты;
- Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының мәгариф идарәсе;
- Казан шәһәре Совет районының «Абдулла Алиш исемендәге 20 нче гимназия» гомуми белем муниципаль бюджет учреждениесе;

– «Ватаным Татарстан», «Шәһри Казан» газеталары.

IV. Конференциядә катнашучылар

Конференциядә Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе төбәкләре гомуми белем бирү оешмаларының IV-XI сыйныф укучылары катнаша.

V. Конференциянең эш юнәлешләре

Конференциядә түбәндә күрсәтелгән темалар буенча фәнни-тикшеренү һәм ижат эшләре каралачак:

1. Алиш эзләреннән / По следам Алиша (5-11 нче сыйныф укучылары өчен татар һәм рус теле секцияләре).

2. Әдәбиятта батырлык темасы (8-11 нче сыйныф укучылары катнаша).

3. Әкиятләрдән олы тормышка (4-6 нчы сыйныф укучыларының эзләнү эшләре яки үзләре язган 2 әкиятә кабул ителә).

4. Шигърият бакчасында (Шигъри остаханә) 5-11 сыйныф укучылары ирекле темага үзләре язган шигърьләрен тәкъдим ителәр (3 шигърь, берсе патриотик рухта булырга тиеш). Икенче турга үткән укучыларга бер шигърьне яттан сөйләү мөмкинлеге булырга мөмкин.

VI. Конференцияне үткөрү тәртибе

Конференция ике этапта үтә:

I этап – читтән торып катнашу этабына:

- заявка;

- фәнни-тикшеренү эшләренең тезислары;

- ижади эшләр.

2017 елның 30 нче мартына кадәр 20 нче гимназиянең gim2072@mail.ru электрон адресына жибәрелә. Эшләр эксперт комиссияләре тарафыннан тикшерелә, иң яхшы эшләр сайлап алына. Элемтә өчен телефон — 8(843) 2-72-36-42.

Эксперт комиссияләре тарафыннан сайлап алынган эш авторларына электрон почта аша төп этапка чакыру жибәрелә һәм нәтижәләр гимназия сайтына куела.

II этап — Конференциянең төп этабы **2017 нче елның 29 нчы апрелдә** (үзгәреш булырга мөмкин) **Казан шәһәре Совет районының «Абдулла Алиш исемендәге 20 нче гимназия»дә** үткәрелә. Адресы: 420029, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Пионерлар урамы, 10 нчы йорт. Электрон адрес: gim2072@mail.ru.

Укучы үзе сайлаган темага чыгыш эзерли, ижади эшләрне (1 шигырьне) үзе сэнгатъле итеп укый, әкиятне кыскача сөйли (эзләнү эше, доклад, конкрет методика белән эшкәртелгән практик яки эксперименталь материал булырга мөмкин).

Конференциядә чыгыш ясау вакыты – 5-7 минут. Укучы бирелгән вакыт эчендә эчтәлекне ачып, төп фикерләрен күрсәтеп бирә белергә тиеш. Компьютер презентациясе, мультимедия технологияләрен куллану хуплана.

VII. Бәяләү критерийлары:

- сайланган теманың актуаль булуы;
- проблеманы чишүнең тирәнлеге, тулылыгы, үзенчәлекле ысуллары кулланылган булуы;
- фәнни эштә логик эзлеклелек саклануы;
- кулланылган әдәбиятның чагылышы;
- авторның мөстәкыйль фикер йөртүе;
- чыгыш ясаучының сөйләм, аралашу культурасы;
- ижади эшнең теманы ачу дәрәжәсе;
- сэнгатъле уку осталыгы;
- жюри биргән сорауларга җавапларның төгәллеге.

Конференцияне йомгаклау һәм нәтижә ясау

Конференциядә катнашучыларның фәнни-гамәли эшләрен һәм чыгышларын Татарстан Республикасы Мәгарифне үстерү институты мөгаллимнәре, Татарстан Республикасының Язучылар берлеге әгъзалары, Бөтендөнья Татар Яшьләре форумы координаторлары, Казан (Идел буе) Федераль университетының филология һәм мәдәниятара багланышлар институты мөгаллимнәре; Казан шәһәре муниципаль берәмлегенәң Башкарма комитеты мәгариф идарәсе методистлары һәм Казан шәһәре Совет районының «Абдулла Алиш исемендәге 20 нче гимназия» укытучылары кергән жюри бәяли.

Иң яхшы дип табылган эшләрен керттеп, **җыентык чыгарыла.**

Конференциядә жиңүче укучыларга Татарстан Республикасы Мәгарифне үстерү институты, Казан шәһәре муниципаль берәмлегенәң Башкарма комитеты мәгариф идарәсе дипломнары, конференциядә катнашучыларга шәһадәтнамә тапшырыла.

Фәнни-гамәли эшләргә таләпләр

Фәнни-гамәли эшләр, фәнни-эзләнү эшләре түбәндәге таләпләргә җавап бирергә тиеш:

- укучының теманы ачып бирә алуы;

- аргументлаштырылган һәм ижади фикерләү сәләтенә ия булуы;
- грамоталы, әдәби телдә язылган булуы, мисал итеп китерелгән фактларның дәрәҗәсигә;
- чыгышны күрсәтмә материаллар, презентацияләр белән баеп;
- эшләрдә сылтагалар куелу.

Фәнни-әзләну эшләре татар һәм рус телендә (“ Алиш әзләреннән” секциясе) кабул ителә. Текстның күләме 5-7 басма биттән артмаска тиеш. Әзләну эшендә күрсәтмә материаллар (рәсем, схема һәм карта, таблица, фоторәсемнәр) булырга мөмкин (күләме 5-7 бит).

Эш төзәтүләрсез, А4 форматында (шриффт Times New Roman – 14, интервал – 1,5; уңнан – 1,5 см; сулдан – 2,5 см, астан – 2 см; өстән – 1,5 см; шигырьләренң интервалы – 1,0) компьютерда басылган булырга тиеш.

Титул битенә гомуми белем бирү оешмасының тулы исеме, төбәк, шәһәр, район, укучының фамилиясе, исеме, әтисененң исеме, сыйныфы, секцияненң темасы, эшненң темасы һәм укытучының фамилиясе, исеме, әтисененң исеме языла.

Кереш, йомгак, әдәбият исемлегә, төп өлешненң аерым бүлекләре яңа биттән башлана.

Кулланылган әдәбият исемлегә яңа юлдан алфавит тәртибендә языла (соңгы ике секция өчен түгел).

Ижади эшләр (шигырьләр һәм әкиятләр) тулысынча кабул ителә.

Конференциягә башка конкурсларда, конференцияләрдә катнашып, призы урын алган, матбугатта басылган эшләр кабул ителми.

Конференциядә катнашу өчен заявка түбәндәге формада жибәрелә:

Секция	Фәнни-әзләну яки ижади эшненң (шигырьләренң исеме) күрсәтелә	Укучының фамилиясе исеме, әтисененң исеме, яше күрсәтелә	Регион, шәһәр (район), мәктәпненң исеме, сыйныфы	Телефоны, электрон адресы	Адрес, индекс	Фәнни житәкчененң тулы исем-фамилиясе, вазифасы

Институт развития образования Республики Татарстан
Союз писателей Республики Татарстан;
Молодежный отдел Всемирного Конгресса татар;
Институт филологии и межкультурной коммуникации Казанского
федерального университета;
Управление образования Исполнительного комитета муниципального
образования города Казани;
Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Гимназия №20 имени Абдуллы Алиша» Советского района г.Казани;

ПОЛОЖЕНИЕ
о проведении IV межрегиональной
научно-практической конференции школьников
«По следам А.Алиша» («А. Алиш эзләреннән»)

I. Общие положения

1. Настоящее положение определяет порядок организации и проведения научно-практической конференции школьников «По следам А.Алиша»» (далее — Конференция).

II. Цели и задачи Конференции

2.1. Целью Конференции является:

- стимулирование интереса учащихся к изучению литературы, истории;
- развитие научных и исследовательских навыков обучающихся;
- изучение и пропаганда творчества татарских писателей и поэтов-участников Великой Отечественной войны.

2.2. Задачи Конференции:

- приобщение учащихся к духовным ценностям, воспитание национального самосознания;
- воспитание у школьников патриотических чувств, любви к родине, к истории и татарской литературе;
- развитие социальной активности и уровень коммуникативной культуры учащихся;
- формирование у учащихся навыков научно-исследовательской деятельности;
- выявление и поддержка одаренных учащихся.

III. Организаторы Конференции

3.1. Организаторами Конференции выступают:

- Институт развития образования Республики Татарстан;
- Союз писателей Республики Татарстан;
- Молодежный отдел Всемирного Конгресса татар;
- Институт филологии и межкультурной коммуникации Казанского федерального университета;

- Управление образования Исполнительного комитета муниципального образования города Казани;
- Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Гимназия №20 имени Абдуллы Алиша» Советского района г. Казани;
- Газета «Ватаным Татарстан», «Шахри Казан».

IV. Участники Конференции

4.1. В Конференции могут принять участие обучающиеся IV-XI классов общеобразовательных организаций Республики Татарстан и субъектов Российской Федерации.

V. Направления работы Конференции

5.1. В рамках Конференции будут рассмотрены научно-практические и творческие работы секций по следующим направлениям:

- 1. По следам А.Алиша** (рус. и тат. секции для учащихся **5- 11 кл.**).
- 2. Тема героизма в татарской литературе (8-11 классы).**
- 3. Из сказок во взрослую жизнь** (исследовательские работы учащихся **4-6 классов** или 2 сказки собственного сочинения на татарском языке).
- 4. В саду поэзии** (поэтическая мастерская). Учащиеся **5-11 классов** предлагают стихотворения собственного сочинения (3 стихотворения на татарском языке, 1 из них патриотического характера) на свободную тему.

(Прошедшие во 2 - ой тур одно стихотворение могут прочитать наизусть, одну сказку рассказать)

VI. Требования к научно-исследовательской работе

6.1. Научно-исследовательские, научно-практические работы должны соответствовать следующим требованиям:

- обоснованное раскрытие темы;
- грамотность, оформление на литературном языке, достоверность приведенных фактов;
- наличие творческого и исследовательского подхода;
- использование различных творческих материалов, наглядностей, презентации;
- умение использовать источники, литературу по данной проблеме (ссылки на исследования ученых).

Объем работы не должен превышать 5-7 страниц. В приложении помещаются вспомогательные или дополнительные материалы. В случае необходимости можно привести дополнительные графики, рисунки, таблицы, схемы, карты, фотографии.

Для текстовых файлов необходимо использовать шрифт Times New Roman, 14 шрифт, межстрочный интервал – полуторный (для

стихотворений собственного сочинения-1,0) , поля сверху – 1,5 см., снизу – 2 см., справа – 1,5 см., слева – 2,5 см.

На титульном листе указываются: полное название образовательной организации, город, район, ФИО обучающегося, класс, тема и направление работы, сведения о научном руководителе (фамилия, имя, отчество, место работы, должность, ученая степень).

Введение, основная часть, заключение, список использованной литературы начинается с новой страницы.

На конференции не принимаются работы, которые ранее получали призовые места в других конференциях, изданные в периодические печати.

VII. Условия и порядок проведения Конференции

7.1. Конференция проводится в два этапа:

I этап – отборочный тур (заочный), в ходе которого осуществляется отбор и рецензирование представленных работ экспертной комиссией.

Для участия в конференции учащимся необходимо выслать до **30 марта 2017 года**:

- заявку на участие в заочном (отборочном) этапе (приложение №1) по адресу: gim2072@mail.ru.
- тезисы исследовательских работ объемом не более 1 страниц (приложение №2);
- сказки и стихи в полном объеме.

Участники, прошедшие отбор, будут уведомлены по электронному адресу и информация будет размещена на сайте МБОУ «Гимназия №20 имени Абдуллы Алиша» на edu.tatar.ru

Телефон для справок: 8(843) 2-72-36-42.

II этап– заключительный тур, проводится **29 апреля 2017 года (дата может быть изменена)** на базе МБОУ «Гимназия №20 имени Абдуллы Алиша» Советского района г. Казани РТ, по адресу: г. Казань, ул.Пионерская, дом №10.

Выступить с докладом на очном туре Конференции могут участники, которые успешно прошли первый тур и получили приглашение на II тур и включены в программу Конференции экспертной комиссией. Регламент выступления участников Конференции предусматривает публичную защиту научно-исследовательской работы (продолжительность – 5-7 минут, одобряется компьютерная презентация), творческая - чтение одного стихотворения наизусть или краткий рассказ сказки собственного сочинения.

Лучшие работы, отобранные жюри, будут опубликованы в сборнике.

7.2. Заявка на участие в Конференции направляется по установленной форме:

Приложение №1.

Секция	Название работы (творческой работы)	ФИО (полностью), дата рождения участника	Наименование общеобразовательной организации по уставу, класс район, город, регион	Контактные телефоны (номер телефона школы, электронный адрес)	Дом. адрес, индекс	ФИО (полностью) научного руководителя (учителя), должность
--------	-------------------------------------	--	--	---	--------------------	--

VIII. Подведение итогов Конференции

Научно-исследовательскую работу и выступление участников будет оценивать жюри в составе из членов комиссии организационного комитета.

Победители Конференции награждаются дипломами Института развития образования, Сертификатами Управления образования Исполнительного комитета муниципального образования города Казани, всем участникам II тура вручаются Сертификаты.

Приложение №2

Требования к оформлению тезисов работ учащихся

В тезисах должны быть отражены:

- актуальность и значимость темы;
- цели и задачи;
- проблема исследования, гипотеза;
- краткое содержание работы;
- выводы.

Объем тезисов - 1 страница.

Имя файла должно соответствовать фамилии ученика, его секции, школы.

Приложение №3

Структура исследовательской работы:

- титульный лист;
- оглавление;
- введение, обоснование темы исследования и ее актуальность, цель исследования, объект исследования, предмет исследования, гипотеза исследования, задачи работы, метод исследования, новизна исследования, практическая значимость исследования);
- теоретическая часть;
- практическая часть (если имеется);
- заключение и вывод;
- библиографический список использованных источников;
- приложения.